

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ТУРИЗМУ

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ХІРУРГІЧНИХ ТА ОНКОХІРУРГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАННЯХ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

спеціалізація: 227. 1 Фізична терапія

освітньо-професійна програма: Фізична терапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ФТ4

мова навчання: українська

Розробники:

Лукаsevич Іван Іванович, канд. мед. наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, lukasevichii@gmail.com

Бісмак Олена Василівна, к. фіз. вих., доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, ebismak@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях; визначати функціональний стан осіб різного віку, встановлювати цілі втручання та розробляти технологію втручання при різних хірургічних та онкохірургічних захворюваннях; реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до наявних ресурсів і оточення при даних захворюваннях. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях органів шлунково-кишкового тракту та гепатобіліарної системи, захворюваннях серця, легень та плевральної порожнини, при мозково-судинних хірургічних захворюваннях (інсульт), онкохірургічних захворюваннях, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози) та трансплантації органів.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences defined by the educational and professional program, in particular the ability to analyze the medical, social and personal problems of the patient / client in surgical and cancer diseases; determine the functional status of different ages people, establish the purpose of interference and develop the technology of intervention with different surgical and cancer diseases; to implement individual physical therapy programs in accordance with available resources for these diseases. The discipline has three ECTS credits. The main topics are physical therapy and occupational therapy with surgical diseases of the gastrointestinal tract and hepatobiliary system, diseases of the heart, pulmonary and pleural diseases, cerebrovascular surgical diseases (stroke), oncological surgical diseases, in particular endocrine system (thyroid gland) and organ transplants.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності сучасних засобів фізичної терапії та ерготерапії при хірургічних та онкологічних захворюваннях.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	10	0	20	0	60	90
Заочна						

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Нормальна анатомія людини», «Загальна фізіологія людини та патологічна фізіологія», «Внутрішні та хірургічні хвороби», «Пропедевтика внутрішніх хвороб», «Терапевтичні вправи», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при дисфункціях внутрішніх органів»;

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Методи обстеження у фізичній терапії та ерготерапії».

Програма навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л.	практ.	с.р.		л.	практ.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях органів шлунково-кишкового тракту та гепатобіліарної системи	18	2	4	12				
Тема 2. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях легень і плевральної порожнини, а також травмах грудної клітки	18	2	4	12				
Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях серцево-судинної системи (ІХС, захворювання артерій та вен)	18	2	4	12				

Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при мозково-судинних (ішемічному та геморагічному інсульті) хірургічних захворюваннях	18	2	4	12				
Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при онкохірургічних захворюваннях, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози) та трансплантації органів	18	2	4	12				
Всього:	90	10	20	60				

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях органів шлунково-кишкового тракту та гепатобіліарної системи.

Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику в залежності від захворювань шлунка і дванадцятипалої кишки та їх хірургічне лікування. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях шлунка і дванадцятипалої кишки на різних етапах післяопераційного періоду.

Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику в залежності від захворювань тонкого і товстого кишківника та їх хірургічне лікування. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях тонкого і товстого кишківника на різних етапах післяопераційного періоду.

Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику в залежності від захворювань жовчного міхура, жовчовивідних протоків і підшлункової залози та їх хірургічне лікування. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях жовчного міхура, жовчовивідних протоків і підшлункової залози на різних етапах післяопераційного періоду.

Тема 2. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях легень і плевральної порожнини, а також травмах грудної клітки.

Загальні відомості про етіологію та патогенез, клініку, діагностику в залежності від захворювань легень і плевральної порожнини, а також травм грудної клітки та їх хірургічне лікування. Методи та засоби фізичної терапії та ерготерапії при хірургічних захворюваннях легень і плевральної порожнини, а також травмах грудної клітки. Фізична терапія

та ерготерапія при хірургічних захворюваннях легень і плевральної порожнини, а також травмах грудної клітки на різних етапах післяопераційного періоду.

Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях серцево-судинної системи (ІХС, захворювання артерій та вен).

Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику серцево-судинних хірургічних захворюваннях. Методи та засоби фізичної терапії та ерготерапії при серцево-судинних (інфаркті міокарда та порушеннях ритму серцевих скорочень) хірургічних захворюваннях. Фізична терапія та ерготерапія при серцево-судинних (інфаркті міокарда та порушеннях ритму серцевих скорочень) хірургічних захворюваннях на різних етапах післяопераційного періоду.

Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику в залежності від захворювань артерій та вен верхніх та нижніх кінцівок. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях артерій та вен верхніх та нижніх кінцівок на різних етапах післяопераційного періоду.

Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при мозково-судинних (ішемічному та геморагічному інсульті) хірургічних захворюваннях.

Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при мозково-судинних (ішемічного та геморагічного інсульту) хірургічних захворюваннях. Методи та засоби фізичної терапії та ерготерапії при мозково-судинних (ішемічному та геморагічному інсульті) хірургічних захворюваннях. Фізична терапія та ерготерапія при мозково-судинних (ішемічному та геморагічному інсульті) хірургічних захворюваннях на різних етапах післяопераційного періоду.

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при онкохірургічних захворюваннях, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози) та трансплантації органів.

Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику онкохірургічних захворювань, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози). Методи та засоби фізичної терапії та ерготерапії при онкохірургічних захворюваннях, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози). Фізична терапія та ерготерапія при онкохірургічних захворюваннях, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози) на різних етапах післяопераційного періоду.

Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику захворювань, які потребують трансплантації органів і тканин. Методи та засоби фізичної терапії та ерготерапії при трансплантації органів і тканин. Фізична терапія та ерготерапія при трансплантації органів і тканин на різних етапах післяопераційного періоду.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях органів шлунково-кишково-го тракту та гепатобіліарної системи.	1. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях шлунка і дванадцятипалої кишки	2	–
	2. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях гепатобіліарної системи	2	-
Тема 2. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях легень і плевральної порожнини, а також травмах грудної клітки	3. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях легень	2	–
	4. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях плевральної порожнини, а також травмах грудної клітки.	2	
Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях серцево-судинної системи (ІХС, захворювання артерій та вен)	5. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях серцево-судинної системи (ІХС та ін.)	2	–
	6. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях артерій та вен нижніх кінцівок.	2	
Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при мозково-судинних (ішемічному та геморагічному інсульті) хірургічних захворюваннях	7-8. Фізична терапія та ерготерапія при мозково-судинних (ішемічному та геморагічному інсульті) хірургічних захворюваннях.	4	–

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при онкохірургічних захворюваннях, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози) та трансплантації органів	9-10. Фізична терапія та ерготерапія при онкохірургічних захворюваннях, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози) та при трансплантації органів	4	-
Всього годин:		20	

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях органів шлунково-кишкового тракту та гепатобіліарної системи.	1. Фізична терапія та ерготерапія при виразковій хворобі шлунка і дванадцятипалої кишки та її ускладненнях після хірургічного лікування Підготовка презентації з самостійно визначеного питання теми.	8	-
	2. Фізична терапія та ерготерапія при жовчокам'яній хворобі та панкреатиті та їх ускладненнях після хірургічного лікування.	4	-
	3. Фізична терапія та ерготерапія при гострому апендициті, кишковій непрохідності, раку товстого кишківника після хірургічного лікування.	6	—
Тема 2. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях легень і плевральної порожнини, а також	4. Фізична терапія та ерготерапія при абсцесі та гангрені легень, пневмотораксах, а також травмах грудної клітки після хірургічного лікування.	6	-
	5. Підготовка до практичного	4	—

травмах грудної клітки	заняття з теми 2.		
	6. Фізична терапія та ерготерапія при абсцесі та гангрені легень, піопневмотораксах, а також травмах грудної клітки після хірургічного лікування.	8	-
Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях серцево-судинної системи (ІХС, захворювання артерій та вен)	7. Підготовка реферату та презентації з фізичної терапії при ішемічній хворобі серця	6	-
	8. Фізична терапія та ерготерапія при облітеруючому атеросклерозі та ендартеріїті -нижніх кінцівок після хірургічного лікування	6	-
	9. Фізична терапія та ерготерапія при варикозній хворобі вен нижніх кінцівок, ускладненнях після хірургічного лікування.	6	-
Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при мозково-судинних (ішемічному та геморагічному інсульті) хірургічних захворюваннях	10. Фізична терапія та ерготерапія при ішемічному інсульті після хірургічного лікування.	6	-
	11. Підготовка до практичного заняття з теми 4.	2	-
	12. Фізична терапія та ерготерапія при геморагічному інсульті після хірургічного лікування.	6	-
	13. Підготовка до практичного заняття з теми 4.	4	-
Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при онкохірургічних	14. Фізична терапія та ерготерапія при запаленні та раку щитовидної залози після хірургічного лікування.	8	-

захворюваннях, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози) та трансплантації органів	15. Фізична терапія та ерготерапія при трансплантації органів і тканин.	6	-
	16. Підготовка до практичного заняття з теми 5.	4	-
Всього годин:		90	

Очікувані результати навчання з дисципліни: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з порушеннями функції органів та систем, провадити наукову та навчальну діяльність із застосуванням положень, теорій і методів медико-біологічних, педагогічних, соціальних наук та фізичної культури в умовах комплексності та невизначеності, завдяки:

знанням: біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності, постійного зв'язку і взаємовпливу фізичної, когнітивної, емоційної, соціальної та культурної сфер людського життя; інформації про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП); етіології, патогенезу та саногенезу при складній прогресуючій та мультисистемній патології у контексті практичної діяльності у фізичній терапії;

умінням: аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта; визначати функціональний стан осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією; аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію; встановлювати цілі втручання та розробляти технологію втручання; реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до наявних ресурсів і оточення.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях шлунка і дванадцятипалої кишки	Доповідь та презентація за результатами складання алгоритму застосування засобів фізичної терапії при даних захворюваннях та їх обговорення.	10
2. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях гепатобіліарної системи	Доповідь та презентація за результатами складання алгоритму застосування засобів фізичної терапії при даних захворюваннях та їх обговорення.	10
3. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях легень	Реферат, доповідь та презентації за результатами складання алгоритму застосування засобів фізичної терапії при даних захворюваннях та їх обговорення.	10
4. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях плевральної порожнини, а також травмах грудної клітки.	Доповідь та презентація за результатами складання алгоритму застосування засобів фізичної терапії при даних захворюваннях та їх обговорення.	10
5. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях серцево-судинної системи (ІХС та ін.)	Доповідь та презентація за результатами складання алгоритму застосування засобів фізичної терапії при даних захворюваннях та їх обговорення.	10
6. Фізична терапія та ерготерапія при	Доповідь та	

хірургічних захворюваннях артерій та вен нижніх кінцівок.	презентація за результатами складання алгоритму застосування засобів фізичної терапії при даних захворюваннях та їх обговорення.	10
7-8. Фізична терапія та ерготерапія при мозково-судинних (ішемічному та геморагічному інсульті) хірургічних захворюваннях.	Реферат, доповідь та презентація за результатами складання алгоритму застосування засобів фізичної терапії при даних захворюваннях та їх обговорення.	10+10
9-10. Фізична терапія та ерготерапія при онкохірургічних захворюваннях, зокрема ендокринної системи (щитовидної залози) та при трансплантації органів	Доповідь та презентація за результатами складання алгоритму застосування засобів фізичної терапії при даних захворюваннях та їх обговорення.	10+10
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Критерії оцінювання:

1. За участь у лекційному занятті студент отримує 1 бал.
2. Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у 5 балів: 5 балів – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. 4 бали – студент

засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей. 3 бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. 2 бали – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок. 1 бал – студент, який не приймає участь в обговоренні питань на занятті. 0 балів – студент відсутній на занятті.

3. Виконання самостійної роботи, що підготував студент оцінюється у 5 балів: 5 балів отримує студент, який повністю розкрив тему самостійної роботи, використовував основну і додаткову літературу. Проявив самостійність і творчий підхід. Матеріал подано логічно і своєчасно. 4 бали отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно, можливо не своєчасно. 3 бали одержує студент, який тему самостійної роботи розкрив не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно. 2 бали одержує студент, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. Матеріал подано не своєчасно. 1 бал – студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 балів – студент повідомлення не підготував.

4. Реферати чи есе студентів оцінюються у 5 балів. 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Реферат чи есе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. 4 бали – тема розкрита, матеріал подано відповідно пунктам плану, використано запропоновані джерела інформації. Інколи спостерігається порушення логіки. Реферат чи есе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час захисту студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – лише простежується спроба підійти до написання реферату чи есе самостійно і творчо. Однак план реферату чи есе не досконалий. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – реферат чи есе написані нашвидку, фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема розкрита частково. Під час захисту студент оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – реферат чи есе написані фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема не розкрита. Під час захисту

студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – реферат чи есе не написані і не захищені.

5. Комп'ютерна презентація студентів оцінюються у 5 балів: 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді. 4 бали – простежується творчий підхід при підготовці презентації. Тема повністю розкрита, матеріал подано послідовно. Інколи спостерігається порушення логіки. Презентація оформлена згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час презентації студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Студент не повністю розкрив тему, вивчено недостатню кількість джерел інформації. Під час презентації студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – презентація підготовлена нашвидку, фрагментарно. Відзначений не самостійний підхід до виконання. Тема розкрита частково. Під час презентації студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – презентація підготовлена фрагментарно. Тема не розкрита. Під час презентації студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – презентація не підготовлена.

Екзаменаційні вимоги:

1. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки та її хірургічне лікування.
2. Фізична терапія та ерготерапія при виразковій хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки у ранньому післяопераційному періоду.
3. Фізична терапія та ерготерапія при виразковій хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки у пізньому післяопераційному періоду.
4. Фізична терапія та ерготерапія при виразковій хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки у віддаленому післяопераційному періоду.
5. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику в залежності від захворювань тонкого і товстого кишківника та їх хірургічне лікування.
6. Фізична терапія та ерготерапія при гострому апендициті у ранньому післяопераційному періоду.
7. Фізична терапія та ерготерапія при гострому апендициті у пізньому та віддаленому післяопераційному періоду.
8. Фізична терапія та ерготерапія при кишковій непрохідності у ранньому післяопераційному періоду.
9. Фізична терапія та ерготерапія при кишковій непрохідності у

пізньому та віддаленому післяопераційному періоду.

10. Фізична терапія та ерготерапія при онкології товстого кишківника у ранньому післяопераційному періоду.

11. Фізична терапія та ерготерапія при онкології товстого кишківника у пізньому та віддаленому післяопераційному періоду.

12. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика захворювань жовчного міхура та жовчовивідних протоків та їх хірургічне лікування.

13. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика захворювань підшлункової залози та їх хірургічне лікування.

14. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях жовчного міхура та жовчовивідних протоків у ранньому післяопераційному періоду.

15. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях жовчного міхура та жовчовивідних протоків у пізньому післяопераційному періоду.

16. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях жовчного міхура та жовчовивідних протоків у віддаленому післяопераційному періоду.

17. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях підшлункової залози у ранньому післяопераційному періоду.

18. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях підшлункової залози у пізньому післяопераційному періоду.

19. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях підшлункової залози у віддаленому післяопераційному періоду.

20. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при абсцесі легень та хірургічне лікування.

21. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику пневмоторакс та гемоторакс та їх хірургічне лікування.

22. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при травмах грудної клітки та їх хірургічне лікування.

23. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при емпіємі легень та плеври та їх хірургічне лікування.

24. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при онкології легень та плевральної порожнини та їх хірургічне лікування.

25. Фізична терапія та ерготерапія при емпіємі легень та плеври у ранньому післяопераційному періоду.

26. Фізична терапія та ерготерапія при емпіємі легень та плеври у пізньому післяопераційному періоду.

27. Фізична терапія та ерготерапія при емпіємі легень та плеври у віддаленому післяопераційному періоду.

28. Фізична терапія та ерготерапія при онкології легень та плевральної порожнини у віддаленому післяопераційному періоду.

29. Фізична терапія та ерготерапія при онкології легень та плевральної порожнини у ранньому післяопераційному періоду.
30. Фізична терапія та ерготерапія при онкології легень та плевральної порожнини у пізньому післяопераційному періоду.
31. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при гангрені легень та хірургічне лікування.
32. Фізична терапія та ерготерапія при абсцесі легень у ранньому післяопераційному періоду.
33. Фізична терапія та ерготерапія при абсцесі легень у пізньому післяопераційному періоду.
34. Фізична терапія та ерготерапія при абсцесі легень у віддаленому післяопераційному періоду.
35. Фізична терапія та ерготерапія при гангрені легень у ранньому післяопераційному періоду.
36. Фізична терапія та ерготерапія при гангрені легень у пізньому післяопераційному періоду.
37. Фізична терапія та ерготерапія при гангрені легень у віддаленому післяопераційному періоду.
38. Фізична терапія та ерготерапія при травмах грудної клітки у ранньому післяопераційному періоду.
39. Фізична терапія та ерготерапія при травмах грудної клітки у пізньому післяопераційному періоду.
40. Фізична терапія та ерготерапія при травмах грудної клітки у віддаленому післяопераційному періоду.
41. Засоби фізичної терапії та ерготерапії при хірургічних захворюваннях легень і плевральної порожнини, а також травмах грудної клітки.
42. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при серцево-судинних захворюваннях та їх хірургічне лікування.
43. Засоби фізичної терапії та ерготерапії при хірургічних захворюваннях серцево-судинної системи (ішемічна хвороба серця, вади серця).
44. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні ішемічної хвороби серця у пізньому післяопераційному періоду.
45. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні ішемічної хвороби серця у ранньому післяопераційному періоду.
46. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні ішемічної хвороби серця у віддаленому післяопераційному періоду.
47. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні вад серця у дітей у ранньому післяопераційному періоду.
48. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні вад серця у дітей у пізньому післяопераційному періоду.
49. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні вад серця у дітей у віддаленому післяопераційному періоду.

50. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні вад серця у дорослих у ранньому післяопераційному періоду.

51. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні вад серця у дорослих у пізньому післяопераційному періоду.

52. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні вад серця у дорослих у віддаленому післяопераційному періоду.

53. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при онкології серцево-судинної системи та хірургічне лікування.

54. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні онкології серцево-судинної системи у різні післяопераційні періоди.

55. Засоби фізичної терапії та ерготерапії при хірургічному лікуванні онкології серцево-судинної системи у різні післяопераційні періоди.

56. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при хірургічних захворюваннях артерій верхніх та нижніх кінцівок.

57. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при хірургічних захворюваннях вен верхніх та нижніх кінцівок.

58. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях артерій верхніх та нижніх кінцівок у ранньому післяопераційному періоду.

59. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях артерій верхніх та нижніх кінцівок у пізньому та віддаленому післяопераційному періоду.

60. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях вен верхніх та нижніх кінцівок у ранньому післяопераційному періоду.

61. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях вен верхніх та нижніх кінцівок у пізньому та віддаленому післяопераційному періоду.

62. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику при мозково-судинних хірургічних захворюваннях (ішемічний та геморагічний інсульт).

63. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні ішемічного та геморагічного інсульту у ранньому післяопераційному періоду.

64. Засоби фізичної терапії та ерготерапії при хірургічному лікуванні ішемічного та геморагічного інсульту у різні післяопераційні періоди.

65. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні ішемічного та геморагічного інсульту у пізньому та віддаленому післяопераційному періоду.

66. Загальні відомості про етіологію, патогенез, класифікацію, клініку та діагностику онкохірургічних захворюваннях головного мозку.

67. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічному лікуванні онкології головного мозку у різні післяопераційні періоди.

68. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику онкохірургічних захворювань ендокринної системи (щитовидна залоза).

69. Засоби фізичної терапії та ерготерапії при онкохірургічних захворюваннях щитовидної залози у різні післяопераційні періоди.

70. Загальні відомості про етіологію, патогенез, клініку, діагностику захворювань, які потребують трансплантації органів і тканин.

71. Засоби фізичної терапії та ерготерапії при трансплантації органів і тканин.

72. Фізична терапія та ерготерапія при трансплантації органів і тканин у різні післяопераційні періоди.

73. Лапароскопія – поняття, показання до проведення та ускладнення після лапароскопічних операцій на органах черевної порожнини.

74. Аортокоронарне шунтування та стен терапія – поняття, показання до проведення та методика проведення.

75. Особливості хірургічного лікування лімфаденоми.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Клінічна онкологія / За ред. проф. Б. А. Палюха. - Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2012. - 704 с.

2. Мурза В.П. Фізична реабілітація в хірургії. Навчальний посібник / В.П. Мурза, В.М. Мухін. – К.: Науковий світ, 2008. – 246 с.

3. Назар П. С. Загальний та спеціальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту /П. С. Назар, Л. Г. Шахліна. - Київ, Олімпійська література, 2007. - 240 с.

4. Яськевич, Л. С. Клиника и диагностика рака желудка / Л. С. Яськевич, Н. И. Крутилина // Ars medica. 2008. № 1. С. 45–49.

5. Пархотик И. И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости. - К.: Олимпийская литература, 2003. - 224 с.

6. Справочник по онкологии. /Под. ред. С. А. Шалимова, Ю. А. Гриневича, Д. В. Мясоедова/. 2-е изд. перераб. и доп. - К.: Здоровье, 2009. -

576 с.

7. Хірургія: підручник /В. І. Бондарів, Р. В. Бондарів, О. О. Васильєв та ін./за ред. проф. П. Г. Кондратенка. - К.: Здоров'я, 2009. - 968 с.

8. Хірургічні хвороби із клінічною патологією /За ред. А. Г. Іфтодія, І. В. Шкварковського. Навч. посібник. Чернівці, Медуніверситет, 2012. - 499 с.

9. Хірургія /За ред. Л. Я. Ковальчука. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2010. - 1056 с.

10. Щепотін І. Б., Ганул В. Л., Кліменко І. О. Онкологія. Підручник. - К.: Книга-плюс, 2006. - 370. - 401 с.

11. Cancer rehabilitation principles and practice / edited by Michael D. Stubblefield and Michael W. O'Dell. - New York, 2009. - 1093 p.

Додаткова література:

1. Лекції з госпітальної хірургії в 3-х томах /За ред. проф. В. Г. Мішалова. - Київ, Асканія, 2008.

2. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина (Вибрані лекції для студентів) /За ред. проф. В. В. Клапчука. – Дніпропетровськ: Медакадемія, 2006. – 179 с.

Електронні ресурси:

1. www.library.gov.ua
2. www.reabilitaciya.in
3. www.jenessi.net
4. www.healthgate.com
5. www.BioMedNet.com